

# SPIS TREŚCI

|                                                                                                                                                                                                |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Stosowane skróty</b> . . . . .                                                                                                                                                              | XIX |
| <b>1. Nowa pozycja fizjoterapeuty wśród zawodów medycznych w świetle nowych zapisów prawnych i nowego systemu kształcenia zawodowego</b><br>– Dariusz Białoszewski, Zbigniew Wroński . . . . . | 1   |
| Samodzielność zawodowa . . . . .                                                                                                                                                               | 7   |
| Zawód zaufania publicznego – skutki prawne . . . . .                                                                                                                                           | 8   |
| <b>2. Wybrane aspekty deontologiczne zawodu fizjoterapeuty</b> – Jerzy Kolarzowski . . . . .                                                                                                   | 11  |
| Poziom podstawowy – deontologia . . . . .                                                                                                                                                      | 14  |
| Poziom ideowo zapośredniczony – odzwierciedlenie na kartach historii . . . . .                                                                                                                 | 17  |
| Poziom poszukiwania harmonii – równorzędny z naukowym obrazem świata . . . . .                                                                                                                 | 20  |
| <b>3. Wybrane aspekty psychologiczne zawodu fizjoterapeuty</b><br>– Mirosława Maria Adamus, Krzysztof Owczarek, Dariusz Białoszewski . . . . .                                                 | 29  |
| Stres w praktyce fizjoterapeutycznej . . . . .                                                                                                                                                 | 31  |
| Czym jest stres? . . . . .                                                                                                                                                                     | 31  |
| Jeszcze raz definicja. . . . .                                                                                                                                                                 | 31  |
| Ocena stresu i proces radzenia sobie (tzw. coping) . . . . .                                                                                                                                   | 33  |
| Psychologiczne mechanizmy obronne . . . . .                                                                                                                                                    | 35  |
| Stres jako sytuacja trudna . . . . .                                                                                                                                                           | 36  |
| Radzenie sobie ze stresem . . . . .                                                                                                                                                            | 42  |
| Radzenie sobie z emocjami . . . . .                                                                                                                                                            | 44  |
| Związki stresu z jakością życia . . . . .                                                                                                                                                      | 45  |
| Stres w miejscu pracy – zagrożenia psychospołeczne . . . . .                                                                                                                                   | 47  |
| Zagrożenia psychospołeczne z perspektywy fizjoterapeuty praktyka . . . . .                                                                                                                     | 47  |
| Konsekwencje pracy pod presją zagrożeń psychospołecznych . . . . .                                                                                                                             | 49  |
| Wypalenie zawodowe – konsekwencja zagrożeń psychospołecznych . . . . .                                                                                                                         | 51  |
| Wymiary zespołu wypalenia zawodowego . . . . .                                                                                                                                                 | 53  |
| Skutki procesu wypalenia zawodowego . . . . .                                                                                                                                                  | 55  |
| Nowe trendy w psychologii zdrowia zawodowego, nowe spojrzenie na wypalenie zawodowe . . . . .                                                                                                  | 55  |
| Wypalenie u fizjoterapeutów . . . . .                                                                                                                                                          | 56  |

|                                                                                                                                                                                  |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Jak być skutecznym (dobrym) fizjoterapeutą i nie wypalić się zawodowo? . . . . .                                                                                                 | 58  |
| Aktywności sprzyjające budowaniu tzw. zasobów osobistych . . . . .                                                                                                               | 60  |
| <b>4. Wybrane aspekty socjologiczne zawodu fizjoterapeuty</b>                                                                                                                    |     |
| – Anna Ostaszewska, Dariusz Białoszewski . . . . .                                                                                                                               | 67  |
| Zespół czy grupa? . . . . .                                                                                                                                                      | 67  |
| Zespół terapeutyczny . . . . .                                                                                                                                                   | 68  |
| Praca zespołowa . . . . .                                                                                                                                                        | 69  |
| Kierowanie zespołem . . . . .                                                                                                                                                    | 69  |
| Komunikacja interpersonalna . . . . .                                                                                                                                            | 72  |
| Komunikacja wewnętrzna . . . . .                                                                                                                                                 | 73  |
| Bariery komunikacyjne . . . . .                                                                                                                                                  | 75  |
| Szumy komunikacyjne . . . . .                                                                                                                                                    | 78  |
| Relacja fizjoterapeuta–pacjent . . . . .                                                                                                                                         | 79  |
| Model CARE . . . . .                                                                                                                                                             | 82  |
| <b>5. Nowe aspekty prawne wykonywania zawodu fizjoterapeuty w Polsce w świetle Ustawy o zawodzie fizjoterapeuty – Rafał Kubiak . . . . .</b>                                     | 87  |
| Zawodowy charakter czynności fizjoterapeuty . . . . .                                                                                                                            | 88  |
| Wybrane prawa pacjenta w działalności zawodowej fizjoterapeuty . . . . .                                                                                                         | 93  |
| <b>6. Wybrane aspekty praktyczne i znaczenie komunikacji interpersonalnej (klinicznej) – Monika Lewandowska, Dariusz Białoszewski . . . . .</b>                                  | 117 |
| Podstawowe pojęcia w obszarze komunikacji medycznej . . . . .                                                                                                                    | 119 |
| Modele medycznej komunikacji interpersonalnej w fizjoterapii . . . . .                                                                                                           | 119 |
| Komunikacja werbalna . . . . .                                                                                                                                                   | 123 |
| Nastawienie pacjenta do postępowania fizjoterapeutycznego oraz rodzaj postaw, zachowań i oczekiwań reprezentowanych przez pacjenta . . . . .                                     | 125 |
| Dotyk terapeutyczny . . . . .                                                                                                                                                    | 129 |
| Komunikacja niewerbalna . . . . .                                                                                                                                                | 130 |
| Komunikacja międzykulturowa i transkulturowa . . . . .                                                                                                                           | 131 |
| Komunikacja w medycznym zespole terapeutycznym . . . . .                                                                                                                         | 132 |
| <b>7. Permanentna edukacja zawodowa – wymóg formalny czy potrzeba? – Zbigniew Wroński, Anna Mosiołek, Dariusz Białoszewski . . . . .</b>                                         | 137 |
| Egzamin specjalizacyjny (PESFZ) . . . . .                                                                                                                                        | 140 |
| Szkolenie ustawiczne – obecna sytuacja prawna . . . . .                                                                                                                          | 141 |
| Kursy podyplomowe . . . . .                                                                                                                                                      | 141 |
| Po czym poznać dobre szkolenie? . . . . .                                                                                                                                        | 142 |
| Najpopularniejsze rodzaje kursów . . . . .                                                                                                                                       | 143 |
| E-learning – wybrane zagadnienia . . . . .                                                                                                                                       | 144 |
| <b>8. Prowadzenie badań naukowych i publikacje naukowe – czy konieczny element rozwoju zawodowego fizjoterapeuty? – Tomasz Chomiuk, Marcin Wetnicki, Artur Mamcarz . . . . .</b> | 149 |
| Evidence-based Medicine, Evidence-based Physiotherapy – od teorii do praktyki . . . . .                                                                                          | 150 |

|                                                                                                                                                                                            |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Podstawowe typy badań . . . . .                                                                                                                                                            | 154        |
| Fizjoterapia w kardiologii jako przykład good clinical practice (GCP) . . . . .                                                                                                            | 156        |
| <b>9. Dbłość o własne zdrowie a ergonomia pracy z pacjentem</b>                                                                                                                            |            |
| – Zbigniew Wroński, Anna Hadamus, Dariusz Białoszewski . . . . .                                                                                                                           | 163        |
| Definicja ergonomii . . . . .                                                                                                                                                              | 164        |
| Zdrowe ciało fizjoterapeuty – jego podstawowym narzędziem pracy . . . . .                                                                                                                  | 165        |
| Kontrola okresowa stanu zdrowia – okresowe badania lekarskie . . . . .                                                                                                                     | 168        |
| Główne zasady „BHP ciała” w pracy oraz zasady ergonomii w pracy z pacjentami<br>z różnymi dysfunkcjami i w różnych pozycjach terapeutycznych – wzorce zachowań<br>ergonomicznych . . . . . | 169        |
| Zasady pracy przy stole terapeutycznym . . . . .                                                                                                                                           | 169        |
| Chwyty ułatwiające pracę z pacjentami leżącymi i podczas pionizacji, asekuracja<br>przed upadkami . . . . .                                                                                | 173        |
| Higiena osobista i miejsca pracy, minimalizacja zakażeń . . . . .                                                                                                                          | 176        |
| <b>Skorowidz . . . . .</b>                                                                                                                                                                 | <b>181</b> |